

THEMA

EVEN PARKEREN

Kruisdragen in deze tijd

J. Wesseling

Voetspoor

Als kind probeerde ik het wel eens. Als je met een stel volwassenen een stukje langs het strand liep. Langs de vloedlijn zag je de afdrucken van hun schoenen. En soms probeerde ik in de voetstappen van een van die grote mensen een eindje mee te lopen. Dat was opletten geblazen. Je moest goed op het profiel van de zool letten om in de goede afdruk te blijven. Het was ook best inspannend: zo'n volwassene nam veel grotere stappen dan ik als kind. Met moeite kon ik ze bijbenen. En natuurlijk moest je de ander voorop laten lopen. Die nam het voortouw. Ik liep erachter aan. Niet om hem na te dóen. Maar om na te volgen.

Met die jeugdherinnering in mijn achterhoofd lees ik een tekst als 1 Petrus 2:21: 'Want hiertoe bent u geroepen (ten onrechte lijden), daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld (een afdruk) heeft nagelaten, opdat u in zijn voetstappen zou treden.'

Kruis

Achter de Here Jezus aangaan. Hem volgen. In zijn voetstappen willen lopen. En de Here Jezus heeft zelf gezegd dat je daarbij niet meteen moet denken aan het kinderspel van een onbevangen en blij kind tijdens een strandwandeling. 'Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, neme zijn kruis op en volge Mij' (Mat. 16:24).

Mij vallen een paar dingen op. In de voetsporen van Jezus Christus gaan lopen, betekent meteen dat je ook een kruis op je schouders neemt. Bewust. En actief. Dat hoort erbij. Het Woord van Jezus raakt iedere gelovige. Een route achter Jezus aan, maar zonder kruis op je schouders, bestaat niet. Een kruis drágen en ook willen dragen is karakteristiek voor ieder kind van de HERE.

Dat kruis gaat dus niet pas op je schouders drukken, wanneer een plotseling verdriet je leven binnenbreekt. Of wanneer onverwacht leed je plannen in de war schopt. Het is niet: ieder huisje heeft zijn kruisje. In de betekenis van: achter iedere voordeur schuilt wel een stuk moeite en verdriet.

Van de redactie kreeg ik een aantal aandachtspunten. Het viel mij op dat daarin toch vooral het lijden van mensen werd aangestipt. De moeite om lijden te aanvaarden. De verleiding om eromheen te lopen. Hoe dichtbij lijden komt, ook bij echtscheiding, bij het samenleven met een homofiele partner. Vragen rond abortus en euthanasie. Zeker: ook dan kan de Here Jezus een kruis op je schouders leggen. Maar niet alleen dan. Iéder kind van God zeult met een kruis.

Wat dat kruis is? Alles wat je bij het volgen van de Here Jezus zwaar valt. Wat pijn doet. Waar je onder gebukt gaat. Wat je soms met veel strijd en moeite en met een hoop zelfverloochening op je neemt. Om Christus' wil.

Houding

Ja, dat laatste is wezenlijk: omwille van onze Heer Jezus Christus. Het is de drang van ieder mens om eigen heer te willen zijn. (Vgl. de commentaren van J. Van Bruggen, Matteüs. Het evangelie voor Israël, Kampen 1990; Marcus. Het evangelie volgens Petrus, Kampen 1988.) Dat is pas echt een doodlopende weg. Jezus volgen, dat vraagt om een houding, waarbij je je leven aan Jezus ondergeschikt maakt. 'Hij is de Heer van mijn leven.'

Dat kan bittere consequenties krijgen. Wanneer het je als mens aangeboren is om het heft in eigen handen te houden, vraagt het om zelfverloochening het roer van je leven uit handen te geven. Die levenshouding vraagt om uitwerking in concrete situaties. Wat kan het intens moeilijk zijn om dingen aan de HERE over te laten, als het echt anders loopt dan je zou willen. Om ook Jezus te volgen, als het dwars tegen je eigen wil ingaat.

Zo wordt je aandacht gefocust op de wég, die God met je gaat. Zoals een kind op het strand gefocust is op de voetstappen van die volwassene, en z'n uiterste best doet die te volgen, zo zit in dat kruisdragen ook iets van: geconcentreerd de weg volgen, waarop de Here Jezus je voorgaat. Ook wanneer de consequenties pijnlijk zijn. Wanneer dat haaks staat op de tijdgeest. Wanneer dat geweldig botst met je oude natuur.

Je zou zeggen: hoe kan Jezus dat vragen? Omdat Hij het Leven is. En Hij ook de enige weg naar het Leven wijst. Buiten Hem om lopen alle wegen uiteindelijk dood.

Actief

Kruisdragen in ónze tijd. Blijkbaar stond Petrus al bloot aan de verleiding om dat kruis te laten liggen (Mat. 16:21v). Hij nam liever rechtstreeks de route naar de overwinning in plaats van die vernederende weg te nemen achter de Here Jezus aan, via Golgota.

Een menselijke trek: lijden ontwijken. Helemaal in onze tijd. Ik las eens: 'sommige christenen zien God als een soort SRV-man'. Het moet gemakkelijk en liefst op bestelling bij de voordeur bezorgd worden. Een ander noemt onze westerse cultuur een 'bubbelbadcultuur': we koesteren ons in de warme bubbels van onze welvaart en techniek.

Ik moest denken aan een artikel, dat ik enkele jaren geleden in handen kreeg: 'Nederland moppert waar het ooit heeft gebeden'. Een veelzeggende kop, vond ik. Lijden, pijn, moeite, teleurstellingen, trauma's: vroeger legden we het biddend in handen van God. Christelijk Nederland vertrouwde op zijn heling.

Vandaag wordt er gemopperd. Het volmaakte leven, het pure genot, een onaangetast leven: zo mogelijk moet het hier en nu realiteit worden. Alles wat daaraan afbreuk doet, levert kritiek en gemopper op. Leven met het onvolkomene, dat is nooit gemakkelijk geweest. Maar vandaag zeker niet.

Om in zo'n cultuur als christen actief en bewust je kruis op je te nemen, dat vraagt om vertrouwen op de Here Jezus. Om het besef dat ons leven door Hogerhand geleid wordt. Om gehoorzaamheid aan Christus' geboden. Om geloof.

Wanneer een mens dat kruis op zich neemt? Ik ben geneigd te zeggen dat jongeren bij hun openbare geloofsbelijdenis hun kruis openlijk oppakken. Zij keren zich van zichzelf af en zoeken hun leven buiten zichzelf bij Jezus Christus. Zij willen Hem volgen, waar het Lam ook heengaat. God trekt zijn spoor in je leven. Wij volgen. Al kruisdragend.

Concreet

Tot nu toe ben ik nog niet echt concreet geworden. Of toch wel? Het lijden is met de tegenwoordige tijd gegeven (Rom. 8:18). Het wordt op allerlei manieren zichtbaar. Als het goed is, lijdt ieder kind van God onder zijn zonde. En weet iedere gelovige van schuldbesef. Je ziet om je heen hoeveel er nog schort aan Gods uiteindelijke bedoeling met deze aarde. Je merkt hoe ver je nog verwijderd bent van Gods doel met jezelf. Je geloof wordt aangevochten, je voelt twijfel, je wilt het lijden ontwijken. Welke gelovige weet niet hoe moeilijk het soms kan zijn je eigen wil concreet te verloochenen en Gods wil, die alleen goed is, gehoorzaam uit te voeren?

Ik schrik een beetje terug voor concrete toepassingen, merk ik. Het zijn er net zoveel als het leven breed is. Laat ik er toch een paar noemen.

Het valt niet mee om in een moeizaam huwelijk om Gods wil te vechten voor trouw en liefde. Of om abortus en euthanasie niet als een redelijk alternatief te zien, wanneer handicap of ondraaglijk lijden echt dichtbij komen. Zeker: techniek kan veel lijden verzachten of verbloemen. Maar techniek maakt het ook moeilijker te aanvaarden dat op cruciale momenten genezing niet maakbaar is. En kinderen verwekken niet binnen onze mogelijkheden valt.

Ik denk aan alle hulpverlening. Wat kan het een opgave zijn om te accepteren dat je gekwetst geraakt bent, dat in Gods handen te leggen en daar te laten. Of dat je kwetsbare zelfgevoel altijd een zwakke plek zal blijven. Of dat de sporen van je jeugd nooit helemaal zullen worden uitgewist. Of dat ook ondanks jarenlange therapie de onderlinge relaties tussen mensen in dit leven niet meer harmonieus zullen worden.

Ik denk aan jongeren die in deze tijd zuiver en God-vrezend willen leven. Aan christenen die merken dat je christen-zijn carrièremogelijkheden afsnijdt. Gelovigen die de gevolgen van de ontchristelijking in Nederland aan den lijve of in hun portemonnee ervaren.

Is dat lijden een kruis? Ja. Maar meer nog de moeite om dat gelovig te verwerken. Om daarin voluit te blijven vertrouwen dat het Jezus Christus is, die in je leven dit spoor trekt. De moeite om op die weg Hem gelovig te volgen. Om onderweg naar je heling zijn Héér-zijn over je te respecteren.

Leerschool

Het is maar goed dat we al kruisdragend Jézus volgen. De Redder, Heel-maker. De weg achter Hem aan leidt via het lijden naar onze heerlijkheid.

Wie alleen zich op het kruis blindstaart, kan een zwaarmoedige gelovige worden. Maar wie in de voetstappen van Jezus treedt, mag ook beseffen dat de Zoon gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden. En toen Hij het doel bereikt had, is Hij voor allen die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden (Heb. 5:8,9).

De lijdensweg kent een finishlijn. Christus' volgelingen hebben een belangenbehartiger in de hemel. En zijn Geest neemt de zaak van Christus in ons leven waar.

Kruisdraggers kijken niet alleen naar de grond. Ze kijken vooral omhoog: 'Laat ons oog gericht zijn op Jezus, de leidman en voleinder van ons geloof, die om de vreugde welke voor Hem lag, het kruis op zich genomen heeft, de schande niet achtende, en gezeten is ter rechterzijde van de troon van God' (Heb. 12:2). Je loopt in het spoor van je Heiland. Al kruisdragend ben je voorbestemd voor het leven zonder pijn en verdriet.

De Here Jezus richt onze blik op zijn terugkeer (Mat. 16:27). En onze Heiland bindt ons op het hart: 'ieder die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden' (Mat. 16:25). Wie om Christus' wil gebukt gaat onder zijn of haar kruis, mag verwachtingsvol vooruit kijken.

Gesprekspunten:

1. Hoe moet je de woorden van Christus over ons kruisdragen rijmen met de uitspraak van Hem dat zijn juk zacht en zijn last licht is (Mat. 11:28v)?
2. Wat ervaart u persoonlijk als een kruis dat door uw geloof in de Here Jezus op uw schouders ligt?
3. We vragen bij elke doop en bij elke avondmaalsviering of wij bij het volgen van Christus ons kruis blijmoedig mogen dragen. Hoe doe je dat? Of kan ik beter vragen: hoe krijg je dat?
4. Hoe kun je in de gemeente van Christus elkaar bij dat kruisdragen ondersteunen en bemoedigen? Welke belemmeringen ervaart u daarbij in de praktijk? Hoe kun je die uit de weg ruimen?
5. Hoe belangrijk is het voor uzelf dat je als christen verwachtingsvol vooruit mag kijken?
6. Hoe zou het komen dat er eigenlijk maar weinig actuele lectuur te vinden is over dingen als zelfverloochening, kruisdragen en onze navolging van Christus?

Literatuur:

- J. Douma, Christelijke levensstijl, Kampen 1992 (met verwijzingen naar Calvijns Instituut), p. 13v
E.A. de Boer, Bekering (Scala-reeks), Barneveld 1994, p. 29v
J. Wesseling, Uitzien naar Jezus (Scala-reeks), Barneveld 1996, p. 107v
G.C. Berkouwer, Dogmatische Studiën. Geloof en heiliging, Kampen 1949, p. 136v.